

Std.4 - Week 1

ગુજરાતી

૧

હું લખું...

- ‘હું લખું’... વિભાગમાં શરૂઆતમાં ચિત્ર ઉપરથી મૂળાક્ષરલેખન, શબ્દલેખન, અનુલેખન, શ્રુતલેખન ચિત્ર ઉપરથી લેખન જેવી વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ આપવામાં આવી છે. તેનાથી બાળકનું શીખેલું પાકું થાય તેવો હેતુ છે. જેમાં શ્રુતલેખનની પ્રવૃત્તિઓ શિક્ષક અથવા પરિવારના સભ્યો દ્વારા કરાવવી. આ બધી જ પ્રવૃત્તિઓ વિદ્યાર્થી યોગ્ય રીતે કરે તે માટે શિક્ષક અથવા વાલીએ જરૂરી સૂચનાઓ અને યોગ્ય માર્ગદર્શન આપવું.

પ્રશ્ન-૧ નીચે આપેલા શબ્દો વાંચો અને લખો.

(૧) રથ _____

(૨) કપ _____

(૩) ફોઈ _____

(૪) મથ _____

(૫) બસ _____

(૬) બટન _____

(૭) ઈયળ _____

(૮) શરત _____

(૯) ઊધઈ _____

(૧૦) લસણ _____

(૧૧) અજગર _____

(૧૨) હળદર _____

(૧૩) દફતર _____

(૧૪) ઉધરસ _____

(૧૫) પનઘટ _____

(૧૬) વરસાદ _____

(૧૭) પિયકારી _____

(૧૮) ફટકડી _____

(૧૯) રવિવાર _____

(૨૦) હથિયાર _____

(૨૧) ગુજરાત _____

(૨૨) મૂંઝવણ _____

(૨૩) ઘુઘવાટ _____

(૨૪) ફૂલવડી _____

(૨૫) શૂરવીર _____

(૨૬) પરદેશ _____

(૨૭) બેતાળીસ _____

(૨૮) કેશવાળી _____

(૨૯) વૈદરાજ _____

(૩૦) ઐરાવત _____

(૩૧) મૌખિક _____

(૩૨) ઔષધ _____

(૩૩) ઔદ્યોગિક _____

(૩૫) ભૌગોલિક _____

(૩૭) ભીંત _____

(૩૯) માંકડ _____

(૪૧) છીંકણી _____

(૪૩) કાંકરિયા _____

(૪૫) પાથરણું _____

(૪૭) પતંગ _____

(૪૯) તાંબાકુંડી _____

(૩૪) નૈતિકતા _____

(૩૬) હંસ _____

(૩૮) કૂચી _____

(૪૦) ઝાંઝર _____

(૪૨) ખિસકોલી _____

(૪૪) સંઘાડિયો _____

(૪૬) તિરંગો _____

(૪૮) મંદિર _____

(૫૦) ઢાંકણું _____

પ્રશ્ન-૨ નીચેના વાક્યો મોટેથી વાંચો અને લખો.

(૧) કાજલ, મમરા ખા.

(૨) આકાશ, ફાનસ લાવ.

(૩) નિધિ, ઘડિયા ગા.

(૪) કવિતા, વિજ્ઞાન ભણ.

(૫) હસીના, શાક સમારવા છરી આપ.

(૬) સુથાર, પુરશી બનાવ.

(૭) ઉજ્જવલ, ગુલાલ ઉડાડ.

(૮) મયૂર, ખજૂર આપ.

(૯) આરવ, ભૂમાભૂમ ના કર.

(૧૦) દાદા ઈલાને ભણાવે છે.

(૧૧) રોમા હેલનને મદદ કરે છે.

(૧૨) જનકરાજાની દીકરી વેદેહી છે.

(૧૩) વૈશાખ માસમાં વાયરા વાય છે.

(૧૪) મારી શાળાની પાસે ગૌશાળા છે.

(૧૫) નાવિક નૌકા ચલાવે છે.

(૧૬) ગોળ-ગોળ ફરતાં રમકડાં જોવાની મજા પડી.

(૧૭) તુલસીદાસ ચંદન ઘસે છે.

(૧૮) મીરાં ભજન ગાઈ રહી છે.

(૧૯) હંસાના બા ઈંકણી સૂંઘે છે.

(૨૦) પાદરનાં વૃક્ષો પર પંખીઓ રહેતાં હતાં.

પ્રશ્ન-૪ નીચે આપેલા શબ્દો વાંચો અને સુવાચ્ય અક્ષરે લખો.

(૧) આવ્યો _____

(૬) સંધ્યા _____

(૨) મસ્જિદ _____

(૭) ગપ્પાં _____

(૩) પુસ્તક _____

(૮) પસ્તાવો _____

(૪) ઈશ્વર _____

(૯) કુગ્ગો _____

(૫) સૂર્યાસ્ત _____

(૧૦) બચ્ચું _____

પ્રશ્ન-૫ બટાટાનું શાક બનાવવા કઈ-કઈ વસ્તુઓની જરૂર પડશે તે તમારી મમ્મી પાસેથી જાણો અને લખો.

(૧) _____

(૬) _____

(૨) _____

(૭) _____

(૩) _____

(૮) _____

(૪) _____

(૯) _____

(૫) _____

(૧૦) _____

પ્રશ્ન-૬ સવારથી સાંજ સુધી તમને ઉપયોગી થતી વસ્તુ અને વ્યક્તિના નામ લખો.

(૧) _____

(૬) _____

(૨) _____

(૭) _____

(૩) _____

(૮) _____

(૪) _____

(૯) _____

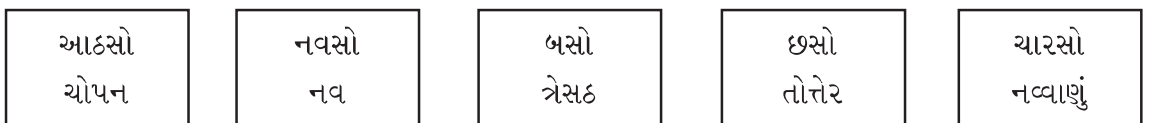
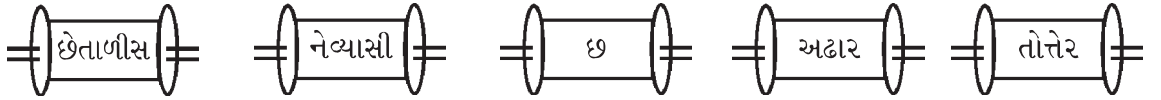
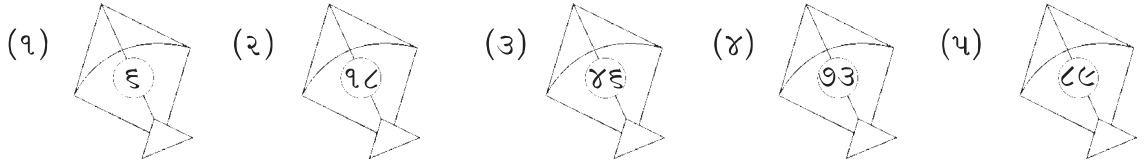
(૫) _____

(૧૦) _____

- આ એકમ માટે વિદ્યાર્થીઓને ૮૮૮ સુધીની સંખ્યાઓની ઓળખ તેમજ અંકમાં અને શબ્દોમાં લેખન આવડવું જરૂરી છે. જેથી આ બાબતે જરૂરી પુનરાવર્તન કરાવવું.
- આ એકમ માટે વિદ્યાર્થીઓને ૮૮૮ સુધીની સંખ્યામાં ખૂટતી સંખ્યા, નાની-મોટી સંખ્યા, તરતની પછીની - તરતની પહેલાંની સંખ્યા, વચ્ચેની સંખ્યા તેમજ સંખ્યાનો વિસ્તાર અને દશક-એકમનું પૂર્વજ્ઞાન હોવું જરૂરી છે. જેથી જે વિદ્યાર્થીઓને જ્યાં મુશ્કેલી જણાય ત્યાં તે સંકલ્પનાના સ્પષ્ટીકરણ માટે યોગ્ય માર્ગદર્શન આપવું.
- અહીં સંખ્યાઓ માટે આપેલી પેટર્ન બાબતે જરૂર જણાય તો વિદ્યાર્થીઓને જરૂરી સમજ આપવી.
- આ એકમમાં વિદ્યાર્થીઓની ૮૮૮ સુધીની સંખ્યાઓની ઓળખ અને સમજની સંકલ્પનાઓ જેટલી વધુ સ્પષ્ટ હશે તેટલું સંખ્યાજ્ઞાન સહિતનું ગણિત શીખવામાં ખૂબ સરળતા રહેશે.

● સંખ્યા ઓળખ

પ્રશ્ન-૧ જોડકાં જોડો.

પ્રશ્ન-૨ નીચે આપેલ પ્રશ્નોના આધારે કોષ્ટકમાં રંગ પૂરો.

૪	૯૬	૧૨૩	૫૭૦
૪૭૫	૧૭૦	૩૪૫	૭૧૦
૮૮	૩૦૦	૭૫૧	૮૧૦
૧૪૩	૨૩૯	૯૦૦	૯૭૦

- (૧) દસથી નાની હોય તેવી સંખ્યાના ખાનામાં વાદળી રંગ પૂરો.
- (૨) ૫૦૦ થી મોટી અને ૫૮૦ કરતાં નાની સંખ્યાના ખાનામાં લીલો રંગ પૂરો.
- (૩) ૯૧ થી ૧૦૦ સુધીમાં આવતી સંખ્યા પર પીળો રંગ પૂરો.
- (૪) ૪૦૫ કરતાં મોટી અને ૪૯૦ કરતા નાની સંખ્યામાં પીળો રંગ પૂરો.
- (૫) ૨૦૦ કરતાં મોટી અને ૨૪૦ કરતાં નાની સંખ્યા પર લાલ રંગ પૂરો.
- (૬) ૧૬૦ કરતાં મોટી અને ૨૧૦ કરતાં નાની સંખ્યા પર વાદળી રંગ પૂરો.
- (૭) ૩૫૦ કરતાં નાની અને ૩૧૫ કરતાં મોટી સંખ્યામાં પીળો રંગ પૂરો.
- (૮) ૧૪૦ કરતાં મોટી અને ૧૬૦ કરતાં નાની સંખ્યા પર લીલો રંગ પૂરો.
- (૯) ૯૬૦ કરતાં મોટી અને ૯૭૫ કરતાં નાની સંખ્યા પર વાદળી રંગ પૂરો.
- (૧૦) ૧૨૦ કરતાં મોટી અને ૧૪૦ કરતાં નાની સંખ્યા પર લાલ રંગ પૂરો.
- (૧૧) ૭૫૦ અને ૭૬૦ ની વચ્ચે આવતી સંખ્યા પર વાદળી રંગ પૂરો.
- (૧૨) ૨૯૦ કરતાં મોટી અને ૩૦૯ કરતાં નાની સંખ્યામાં પીળો રંગ પૂરો.
- (૧૩) ૭૦૦ કરતાં મોટી અને ૭૩૦ કરતાં નાની સંખ્યા પર લાલ રંગ પૂરો.
- (૧૪) ૭૯૦ કરતાં મોટી અને ૮૧૫ કરતાં નાની સંખ્યામાં પીળો રંગ પૂરો.
- (૧૫) ૬૦ કરતાં મોટી અને ૯૦ કરતાં નાની સંખ્યામાં લાલ રંગ પૂરો.
- (૧૬) ૯૯૫ કરતાં નાની ૮૮૯ કરતાં મોટી સંખ્યામાં પીળો રંગ પૂરો.

પ્રશ્ન-૩ વચ્ચેની સંખ્યા લખો.

(૧) ૬, _____, ૮	(૨) ૯, _____, ૧૧
(૩) ૧૭, _____, ૧૯	(૪) ૪૬, _____, ૪૮
(૫) ૯૯, _____, ૧૦૦	(૬) ૨૨૪, _____, ૨૨૬
(૭) ૨૯૦, _____, ૨૯૨	(૮) ૩૨૫, _____, ૩૨૭
(૯) ૪૩૭, _____, ૪૩૯	(૧૦) ૫૭૭, _____, ૫૭૯
(૧૧) ૬૫૧, _____, ૬૫૩	(૧૨) ૭૫૬, _____, ૭૫૮
(૧૩) ૮૪૦, _____, ૮૪૨	(૧૪) ૮૫૧, _____, ૮૫૩
(૧૫) ૯૬૭, _____, ૯૬૯	(૧૬) ૩૪૩, _____, ૩૪૫
(૧૭) ૧૮૮, _____, ૧૯૦	(૧૮) ૫૩૨, _____, ૫૩૪
(૧૯) ૫૦૪, _____, ૫૦૬	(૨૦) ૨૭૦, _____, ૨૭૨

પ્રશ્ન-૪ તરતની પહેલાની સંખ્યા લખો.

(૧) _____, ૭	(૨) _____, ૯	(૩) _____, ૨૧
(૪) _____, ૨૫	(૫) _____, ૩૨	(૬) _____, ૩૯
(૭) _____, ૪૩	(૮) _____, ૨૮૯	(૯) _____, ૭૫૬
(૧૦) _____, ૮૭૭	(૧૧) _____, ૩૪૦	(૧૨) _____, ૫૬૦
(૧૩) _____, ૭૦૫	(૧૪) _____, ૫૪૫	(૧૫) _____, ૯૩૬
(૧૬) _____, ૩૩૭	(૧૭) _____, ૬૪૧	(૧૮) _____, ૭૭૯
(૧૯) _____, ૪૬૬	(૨૦) _____, ૨૦૯	(૨૧) _____, ૬૭૬

પ્રશ્ન-૫ તરતની પછીની સંખ્યા લખો.

(૧) ૭, _____	(૨) ૧૦, _____	(૩) ૩૨, _____
(૪) ૪૯, _____	(૫) ૨૬, _____	(૬) ૫૩, _____
(૭) ૬૬, _____	(૮) ૭૫, _____	(૯) ૮૮, _____
(૧૦) ૧૦૦, _____	(૧૧) ૪૨૩, _____	(૧૨) ૩૧૯, _____
(૧૩) ૪૩૩, _____	(૧૪) ૩૧૦, _____	(૧૫) ૭૭૪, _____
(૧૬) ૮૩૬, _____	(૧૭) ૩૨૧, _____	(૧૮) ૬૪૩, _____
(૧૯) ૯૦૩, _____	(૨૦) ૯૧૩, _____	(૨૧) ૫૯૯, _____

• નાની મોટી સંખ્યા

પ્રશ્ન-૬ નાની સંખ્યા પર ○ કરો.

(૧) ૯, ૧૧	(૨) ૪૨, ૩૯
(૩) ૬૩, ૬૭	(૪) ૫૬, ૪૯
(૫) ૭૯, ૭૨	(૬) ૨૨૭, ૨૭૩
(૭) ૭૦૭, ૮૦૬	(૮) ૫૬૩, ૫૬૦
(૯) ૯૦૩, ૯૦૯	(૧૦) ૪૬૩, ૬૦૨
(૧૧) ૩૬૩, ૪૯૯	(૧૨) ૮૨૦, ૮૧૧

પ્રશ્ન-૭ મોટી સંખ્યા પર ○ કરો.

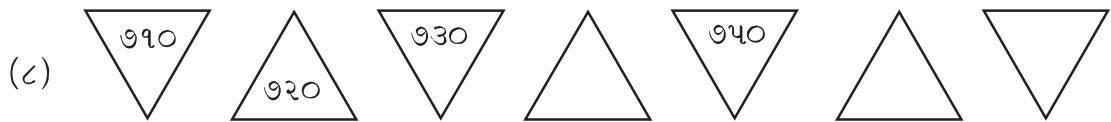
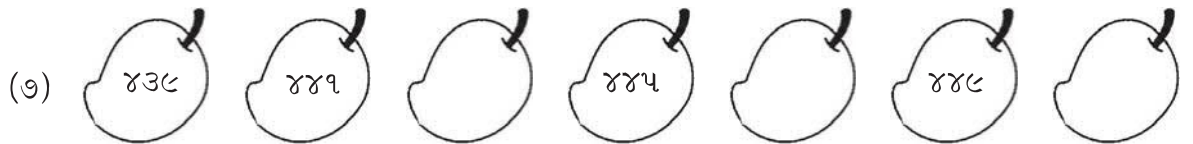
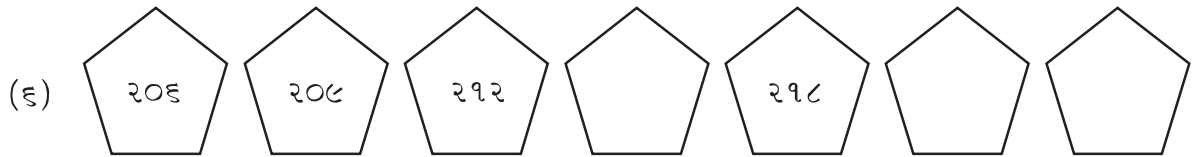
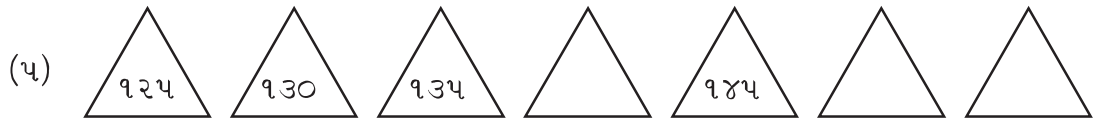
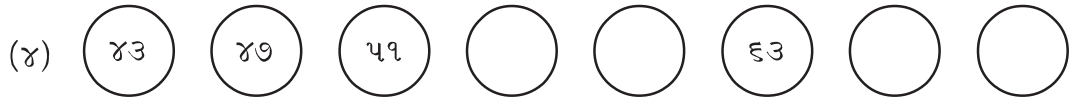
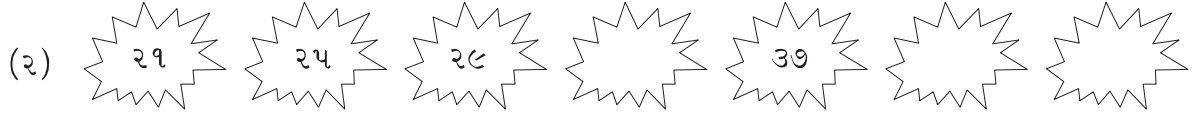
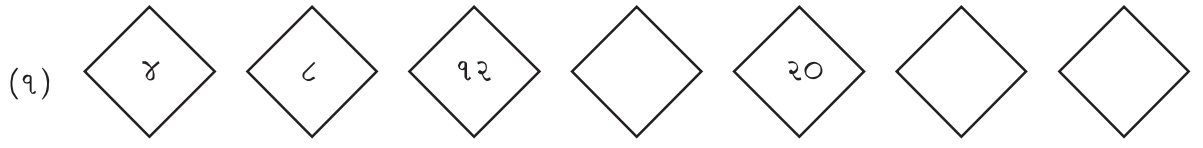
(૧) ૬, ૭	(૨) ૨૩, ૨૦
(૩) ૪૯, ૪૩	(૪) ૫૦, ૪૬
(૫) ૭૭, ૭૯	(૬) ૮૮, ૯૪
(૭) ૭૭૭, ૭૯૬	(૮) ૬૦૩, ૫૯૯
(૯) ૮૯૯, ૮૭૦	(૧૦) ૯૯૨, ૯૦૭
(૧૧) ૫૬૩, ૫૩૪	(૧૨) ૩૬૩, ૩૩૬

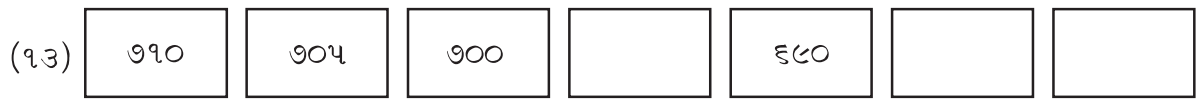
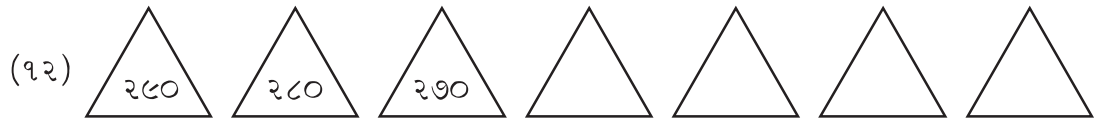
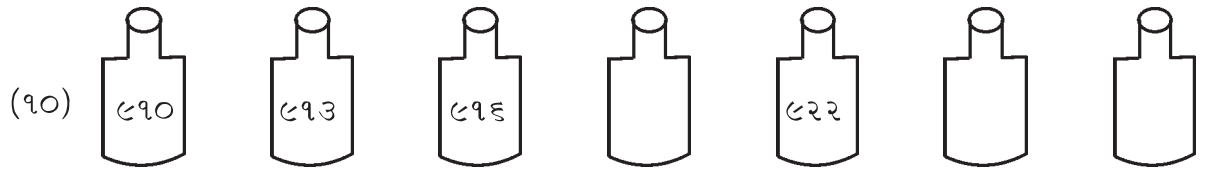
• સંખ્યાનો વિસ્તાર

પ્રશ્ન-૮ સંખ્યા પરથી વિસ્તાર લખો.

- (૧) ૩૫ = _____ દશક + _____ એકમ
- (૨) ૬૯ = _____ દશક + _____ એકમ
- (૩) ૭૨ = _____ દશક + _____ એકમ
- (૪) ૧૩ = _____ દશક + _____ એકમ
- (૫) ૩૨૫ = _____ સો + _____ દશક + _____ એકમ
- (૬) ૫૩૭ = _____ સો + _____ દશક + _____ એકમ
- (૭) ૭૦૭ = _____ સો + _____ દશક + _____ એકમ
- (૮) ૮૪૯ = _____ સો + _____ દશક + _____ એકમ
- (૯) ૬૬૦ = _____ સો + _____ દશક + _____ એકમ
- (૧૦) ૪૭૬ = _____ સો + _____ દશક + _____ એકમ

પ્રશ્ન-૯ સંખ્યાની પેટર્ન પૂર્ણ કરો.

1. Let Us Sing and Dance

⇒ શિક્ષક મિત્રો, આ પ્રવૃત્તિનો મુખ્ય હેતુ બાળકોને અંગ્રેજી ભાષાનો 'શ્રવણ' મહાવરો મળી રહે તે છે. જેના થકી બાળકો અંગ્રેજી તરફ રુચિ કેળવે.

- શિક્ષકની મદદથી નીચે આપેલ જોડકણાં (Rhymes)નું અભિનય સાથે ગાન કરો.
Clap your hands (2)
Listen to the music,
And clap your hands.
Snap you fingers (2)
Listen to the music,
And snap your fingers.
Tap your knees (2)
Listen to the music,
And tap your knees.
Stamp your feet (2)
Listen to the music,
And stamp your feet.
Say "Hello", say "Hello" (2)
Listen to the music,
And say Hello.

Rat a tat-tat

Rat a tat tat
What is that ?
It's your friend-
Your pussy cat.

Rat a tat-tat
What is that ?
Open the door-
It's a cat in a hat !

Rat a tat-tat
What is that ?
Open the door-
for your pussy cat !

Karsanbhai Has A Farm EI-EI-O

Karsanbhai has a farm EI-EI-O,
And on his farm there is a cat EI-EI-O.
With a *meow meow* here,
And a *meow meow* there.
Here a *meow*, there a *meow*,
Everywhwere a *meow meow*.

Karsanbhai has a farm EI-EI-O,
And on his farm there is a dog EI-EI-O.
With a *bow bow* here,
And a *bow bow* there.
Here a *bow*, there a *bow*,
Everywhere a *bow bow*.

Karsanbhai has a farm EI-EI-O.
And on his farm there are some cows EI-EI-O.
With a *moo moo* here,
And a *moo moo* there.
Here a *moo*, there a *moo*,
Everywhere a *moo moo*.

Put Your Right Foot In

Put your right foot in.
Put your right foot out.
Put your right foot in,
And shake it all about.
Do the honkey ponkey
 and turn yourself around.
 That's what it's all about.
Put your left foot in.
Put your left foot out.
Put your left foot in,
And shake it all about.
Do the honeky ponkey.
 and turn yourself around.
 That's what it's all about.

Put your right hand in.
 Put your right hand out.
 Put your right hand in,
 And shake it all about.
 Do the honkey ponkey
 and turn yourself around.
 That's what it's all about.

Put your left hand in.
 Put your left hand out.
 Put your left hand in,
 And shake it all about.
 Do the honkey ponkey
 and turn yourself around.
 That's what it's all about.

Put your whole self in.
 Put your whole self out.
 Put your whole self in,
 And shake it all about.
 Do the honkey ponkey
 and turn yourself around.
 That's what it's all about.

Nod Your Head

Nod your head,	Nod, nod, nod.
Blink your eyes,	Pat, pat, pat.
Click your tongue,	Ta, ta, ta.
Smack your lips,	Bla, bla, bla.
Shrug your shoulders,	Shrug, shrug, shrug.
Shake your hands,	Shake, shake, shake.
Snap your fingers,	Snap, snap, snap.
Twist your waist,	Twist, twist, twist.
Tap your knees,	Tap, tap, tap.
Stamp your feet,	Stamp, stamp, stamp.
Jump on your place,	For five times.
Laugh with me,	As much you like.

☺ બાળમિત્રો, તમને આ જોડકણાં ગાવાની મજા આવીને ? તો હવે, વેકેશનમાં આ જોડકણાં તમારાથી મોટા વિદ્યાર્થીઓ અને ભાઈ-બહેનોને સાથે રાખીને ગાઓ અને મજા માણો...

2. Read and Enact

- સાંભળો, બોલો અને શિક્ષકની મદદથી ક્રિયા કરો.

- (1) Clap your hands. (2) Run. (3) Sleep. (4) Eat.
(5) Drink. (6) Jump. (7) Sit down. (8) Close your eyes.
(9) Walk. (10) Stand up.

- ☺ બાળમિત્રો, વેકેશનમાં તમારા સાથીમિત્રોને અંગ્રેજીમાં આદેશ આપો અને ક્રિયાઓ કરાવો. તેમજ તેમને અંગ્રેજીમાં આદેશ આપવાનું કહો અને તમે ક્રિયાઓ કરો. મજા આવશે !

3. Look, Speak and Match

- નીચે આપેલા ચિત્રોને ધ્યાનથી જુઓ પછી તે કઈ ક્રિયા છે તે અંગ્રેજીમાં બોલો. હવે, શિક્ષકની મદદથી ક્રિયા સૂચક શબ્દ કોલમ 'B' માંથી શોધી તેને ચિત્ર સાથે જોડો.

A

(1)

(2)

(3)

(4)

(5)

B

- Sleep

- Eat

- Drink

- Run

- Clap

